

SZATAN — POKONANY WRÓG

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Ap 12,1-17; Rdz 3,15; Iz 14,12-15; Dn 7,23-25; 2 Tes 2,8-12; Ap 13,13-14; 19,20.

TEKST PAMIĘCIOWY: „A oni zwyciężyli go przez krew Baranka i przez słowo świadectwa swojego, i nie umiłowali życia swojego tak, by raczej je obrać niż śmierć” (Ap 12,11).

12., 13. i 14. rozdział *Apokalipsy Jana* przygotowują nas na tę część tej księgi, która jest poświęcona wydarzeniom czasów końca (zob. Ap 15,1-22,21). Podczas gdy pierwsza część *Apokalipsy Jana* (zob. Ap 1,1-11,19) opisuje duchowe zmagania Kościoła we wrogim świecie w erze chrześcijańskiej, to pozostała część tej księgi skupia się na kluczowych wydarzeniach prowadzących do powtórnego przyjścia Jezusa i ustanowienia Królestwa Bożego.

12. rozdział *Apokalipsy Jana* ma na celu przedstawienie szerokiego tła ostatecznego kryzysu w dziejach świata. Rozdział ten ukazuje rozwój wielkiego boju między Chrystusem a szatanem na przestrzeni dziejów.

W *Apokalipsie Jana* szatan został przedstawiony jako arcywróg Boga i Jego ludu. Jego istnienie jest realne i to on stoi za wszelkim złem i buntem we wszechświecie. Wie, że jego ostatnią szansą przed powtórным przyjściem Jezusa jest zwyciężyć w armagedonowej bitwie. Tak więc skupia wszystkie swoje wysiłki, by przygotować się do tego wydarzenia.

12. rozdział *Apokalipsy Jana* przynosi zapewnienie ludowi Bożemu, że szatanowi się nie powiedzie. Jest to także ostrzeżenie, iż szatan postanowił toczyć wojnę przeciwko Bożemu Kościołowi ostateków, a jedyną nadzieją i źródłem mocy wierzących jest Chrystus.

Przeczytaj Ap 12,1-5. Jan ujrzał dwa wielkie znaki. Pierwszy znak to kobieta mająca urodzić Dziecię, a drugi to smok. Kogo przedstawiają te znaki (symbole) i czego uczą te wersety?

Kobieta w *Biblii* jest symbolem ludu Bożego (zob. 2 Kor 11,2). Cnotliwa kobieta symbolizuje wiernych wyznawców Boga, a rozpustnica oznacza odstępców — zarówno odstępców w Izraelu, jak i odstępcze chrześcijaństwo. Kobieta w 12. rozdziale *Apokalipsy Jana* symbolizuje najpierw Izrael, w którym przyszedł na świat Mesjasz (zob. Ap 12,1-5), ale w Ap 12,13-17 symbolizuje już prawdziwy Kościół Boży, z którego wywodzi się reszta, czyli Kościół ostatnich.

Kobieta ta została przedstawiona jako ubrana w słońce i mająca księżyc pod stopami. Słońce w *Biblii* symbolizuje chwałę charakteru Chrystusa — Jego sprawiedliwość (zob. Ml 3,20). Chrystus jest „światłością świata” (J 8,12), a Jego lud ma odzwierciedlać w świecie to światło pochodzące od przepelnionego miłością charakteru Boga (zob. Mt 5,14-16). Księżyc jako „mniejsze światło” (Rdz 1,16) wskazuje na starotestamentowe obietnice zapowiadające dzieło Chrystusa w erze chrześcijańskiej.

Kolejnym obrazem, jaki Jan ujrzał w wizji, był „ogromny rudy smok, mający siedem głów i dziesięć rogów” (Ap 12,3). Ow smok został później utożsamiony z szatanem (zob. Ap 12,9). Jego ogon — symbolizujący środki użyte przez niego w celu zwodzenia (zob. Iz 9,13-14; Ap 9,10) — zmiotł jedną trzecią gwiazd z nieba na ziemię (zob. Ap 12,4). To oznacza, że gdy szatan został usunięty ze swojego wysokiego stanowiska w niebie (zob. Iz 14,12-15), zwiódł jedną trzecią aniołów. Ci upadli aniołowie stali się demonami pomagającymi diabłu w oporze wobec Boga i Jego dzieła zbawienia (zob. 1 Tm 4,1). W *Apokalipsie Jana* smok, „mający siedem głów i dziesięć rogów” (Ap 12,3), to symbol czynników/pośredników/przedstawicieli w naszym świecie wykorzystywanych przez szatana — pogańskiego Rzymu (zob. Ap 12,4) i spirytyzmu (zob. Ap 16,13). „Smok jest symbolem szatana (zob. Ap 12,9). To on nakłonił Heroda do zabicia Zbawiciela. Ale głównym narzędziem szatana w walce przeciwko Chrystusowi i Jego ludowi w pierwszych wiekach naszej ery było pogańskie Cesarstwo Rzymskie. Smok symbolizuje więc po pierwsze szatana, a po drugie pogański Rzym”¹.

Przeczytaj Ap 12,9. Szatan został nazwany wężem starodawnym. Jakie powiązanie istnieje między Rdz 3,15 a dążeniem smoka do zgładzenia potomka kobiety, „skoro tylko porodzi” (Ap 12,4)?

Od początku historii zbawienia szatan czekał na Mesjasza — Dziecię mające się narodzić — aby zgładzić Go niezwłocznie. Gdy Mesjasz wreszcie przyszedł na świat, szatan posłużył się pogańskim Rzymem (także symbolizowanym przez smoka w Ap 12,4), by Go uśmiercić (zob. Mt 2,13-16). Ale Dziecię „zostało porwane do Boga i do jego tronu” (Ap 12,5).

¹ Ellen G. White, *Wielkie bóje*, Warszawa 2018, wyd. XIX, s. 316.

Przeczytaj Ap 12,7-9, gdzie jest mowa o wojnie w niebie. Jaki był charakter tej wojny, która doprowadziła do wyrzucenia szatana z nieba?

Szatan został wyrzucony z nieba na początku wielkiego boju, gdy zbuntował się przeciwko panowaniu Boga. Usiłował przejąć tron w niebie i zrównać się z Najwyższym (zob. Iz 14,12-15). Otwarcie zbuntował się przeciwko Bogu, ale został pokonany i wypędzony na ziemię. Jednak gdy udało mu się zwieść Adama i Ewę, szatan przywłaszczył sobie panowanie Adama nad tym światem (zob. Łk 4,6). Będąc samozwańczym władcą tego świata (zob. J 12,31), domagał się prawa uczestniczenia w niebiańskich naradach jako przedstawiciel ziemi (zob. Hi 1,6-12). Jednak gdy został pokonany na krzyżu, szatan i upadli aniołowie zostali skazani na przebywanie na ziemi jak w więzieniu, aż otrzymają należną im karę (zob. 2 P 2,4; Jud 1,6).

Przez swoją śmierć Jezus odkupił/uratował to, co zostało utracone, a prawdziwy charakter szatana został objawiony wszechświatu. „Szatan zobaczył, że z jego oblicza zerwana została maska. Jego postępowanie zostało ujawnione wobec nieupadłych aniołów i całego niebiańskiego wszechświata. Objawił się jako morderca. Przelewając krew Syna Bożego, pozbawił się sympatii niebiańskich istot. Odtąd jego działalność została ograniczona”¹.

Na oczach całego wszechświata władza nad światem została odebrana szatanowi i przeniesiona na Jezusa, którego ogłoszono jako Prawowitego Władcę Ziemi (zob. Ef 1,20-22; Flp 2,9-11). Jezus przepowiedział to wydarzenie, mówiąc:

— „Teraz odbywa się sąd nad tym światem; teraz władca tego świata będzie wyrzucony” (J 12,31).

Wraz z tym sądem nad szatanem „nastąpiło zbawienie i moc, i panowanie Boga naszego, i władztwo Pomazańca jego” (Ap 12,10). Szatan nadal ma ograniczoną moc szkodenia ludowi Bożemu na ziemi, ale wie, że „czasu ma niewiele” (Ap 12,12). Mimo że pozostało mu *niewiele* czasu, to czyni wszystko, by przysparzać bólu, cierpienia i zniszczeń na ziemi.

Czego Ap 12,11 uczy nas o tym, jak bronić się przed diabłem? (Zob. także Ef 6,10-18).

¹ Ellen G. White, *Życie Jezusa*, Warszawa 2018, wyd. XVI, s. 562.

Przeczytaj Ap 12,13-14. Gdy szatanowi zabroniono wstępu do nieba, kontynuował on atak na Kościół Boży w ciągu proroczych 1260 dni/lat. Jak Bóg działał dla dobra swego Kościoła w tym okresie?

„Wyrzucenie szatana — jako oskarżyciela braci — z nieba zostało dokonane dzięki wielkiemu dziełu Chrystusa polegającemu na złożeniu w ofierze własnego życia. Pomimo stanowczego sprzeciwu szatana plan odkupienia został zrealizowany. (...), Szatan, wiedząc, że królestwo, które sobie przywłaszczył, zostanie mu ostatecznie odebrane, postanowił podjąć wszelkie starania, by zniszczyć możliwie jak najwięcej istot stworzonych na obraz Boga. Zniemawiał człowieka, bo Chrystus okazał mu tyle przebaczącej miłości i litości. Teraz postanowił użyć wobec ludzi wszelkich możliwych zwiedzeń, aby doprowadzić ich do zguby. Cel ten realizuje z energią spotęgowaną świadomością beznadziejności własnego położenia”¹.

Niewątpliwie szatan kontynuuje swoje działania na ziemi, kierując furię przeciwko najważniejszemu obiektowi miłości Chrystusa na ziemi — Kościołowi. Jednak Kościół znajduje Bożą ochronę na odludnych i dzikich pustkowiach ziemi w proroczym okresie 1260 dni/lat.

Okres szatańskich prześladowań jest wymieniony dwukrotnie w 12. rozdziale *Apokalipsy Jana* jako 1260 dni/lat (zob. Ap 12,6) oraz jako „czas i czasy, i pół czasu” (Ap 12,14). Oba okresy odnoszą się do trwania prześladowczej działalności małego rogu wspomnianej w Dn 7,23-25. W *Biblii* prorocze dni symbolizują rzeczywiste lata. Czas historyczny pasujący do tego proroczego okresu to lata 538-1798, w których Kościół rzymskokatolicki, jako potęga religijno-polityczna, dominował w świecie zachodnim aż do czasu, gdy napoleoński generał Louis-Alexandre Berthier (1753-1815) położył kres prześladowczej działalności papieżstwa, przynajmniej na jakiś czas.

W tym długim okresie prześladowań smok wyrzucił z paszczy strumień wody, aby zatopić kobietę. Wody oznaczają tu ludy i narody (zob. Ap 17,15). Przez wieki Rzym kierował armie i narody przeciwko wiernemu ludowi Bożemu. Pod koniec tego proroczego okresu przyjazna ziemia wchłonęła wody i ocaliła kobietę, zapewniając jej bezpieczną przystań. To schronienie wskazuje na Amerykę, która umożliwiła prześladowanym chrześcijanom uzyskanie wolności religijnej (zob. Ap 12,16).

Pomyśl o tym, jak długo trwały prześladowania ludu Bożego — 1260 lat. Jak świadczy to o naszym ograniczonym zrozumieniu tego, dlaczego wydarzenia takie jak powtórne przyjście Chrystusa wydają się tak bardzo opóźniać z naszej perspektywy?

¹ Ellen G. White, *The Spirit of Prophecy*, Waszyngton 1969, t. III, s. 194-195.

Przeczytaj Ap 12,17. Przeciwno komu szatan prowadzi wojnę w czasach ostatecznych?

Słowo *reszta* oznacza tych, którzy pozostali wierni Bogu wtedy, gdy większość od Niego odstąpiła (zob. 1 Krl 19,18; Ap 2,24). Podczas gdy większość mieszkańców świata staje po stronie szatana w czasach końca, to jednak grupa powołana przez Boga po 1798 roku dochowuje wierności Chrystusowi w obliczu wściekłości szatana.

Jakie są dwie cechy reszty wymienione w Ap 12,17? Jak możemy się upewnić, że należymy do Bożej reszty w czasach końca?

Reszta w czasach końca przestrzega przykazań Bożych. 13. rozdział *Apokalipsy Jana* wskazuje, że pierwsza tablica dekalogu będzie miała zasadnicze znaczenie w konflikcie czasów końca. Kluczowym zagadnieniem pierwszych czterech przykazań dekalogu jest oddawanie czci Bogu. Najważniejszym zagadnieniem w ostatecznym kryzysie jest to, komu należy oddawać boską cześć. Podczas gdy większość mieszkańców świata wybierze oddawanie czci obrazowi bestii, to jednak reszta będzie czcić Boga Stwórcę (zob. Ap 14,7). Czwarte przykazanie mówiące o sobocie, siódmym dniu tygodnia, wskazuje Boga jako naszego Stwórcę i jako takie odegra istotną rolę w ostatecznym kryzysie u kresu dziejów tego świata.

Drugą cechą reszty w czasach końca jest to, iż ma „świadcstwo Jezusa” (Ap 12,17 BG), które to świadcstwo Ap 19,10 identyfikuje jako „ducha prorocstwa”. Porównując Ap 19,10 z Ap 22,9, widzimy, że *bracia* apostoła Jana, którzy mają świadcstwo Jezusa, to prorocy. Zatem *świadcstwo Jezusa* odnosi się do świadczenia o prawdzie przez Jezusa za pośrednictwem Jego proroków, podobnie jak Jezus uczynił to przez Jana (zob. Ap 1,2). *Apokalipsa Jana* wskazuje, że w czasie końca wierni Boży będą mieli Ducha Prorocstwa wśród siebie, aby kierował nimi w trudnych czasach, gdy szatan będzie się starał zwieść ich i zniszczyć. Jako adwentyści otrzymaliśmy ten dar proroczego głębokiego zrozumienia w postaci służby i pism Ellen G. White (1827-1915).

Jakie najbardziej zdumiewające przejawy zrozumienia prawdy otrzymaliśmy dzięki *Duchowi Prorocstwa*? Jakie obowiązki — zarówno indywidualnie, jak i zbiorowo — nakłada na nas ten dar oraz na cały nasz Kościół?

Ap 12,17 wskazuje zmianę w strategii szatana, który stara się przeciwnie na swoją stronę mieszkańców świata, a także usiłuje zwieść wiernych wyznawców Chrystusa. W erze chrześcijańskiej stawiał on opór Bożemu dziełu zbawienia głównie przy pomocy podstępnego kompromisu w Kościele oraz przymusu i prześladowania z zewnątrz Kościoła. Historia pokazuje, że strategia ta, skuteczna przez wiele wieków, została zneutralizowana przez reformację oraz stopniowe odkrywanie na nowo prawdy biblijnej przez lud Boży. Jednak gdy szatan uświadomił sobie, że jego czas się kończy, intensyfikuje swoje starania i wyrusza na wojnę przeciwko Bożej reszcie w czasach ostatecznych (zob. Ap 12,17). Jego ataki na resztę będą teraz oparte na szeroko zakrojonych zwiedzeniach. Demony czyniące cuda i znaki obecności spirytyzmu będą powszechne (zob. Ap 16,14). Ta zmiana w strategii szatana wiąże się też z przeniesieniem zainteresowania z kwestii historycznych na eschatologiczne (zob. Mt 24,24).

Rzecz ciekawą jest to, że słowo *zwozić* jest używane regularnie od 12. do 20. rozdziału *Apokalipsy Jana* w odniesieniu do działań szatana w czasach ostatecznych. Słowo to w *Apokalipsie Jana* rozpoczyna (zob. Ap 12,9) i kończy (zob. Ap 20,7-10) opis działań szatana w czasach ostatecznych.

Przeczytaj 2 Tes 2,8-12; Ap 13,13-14; 19,20. Jaki charakter mają zwiedzenia szatańskie w czasach końca?

Od 12. do 20. rozdziału *Apokalipsa Jana* przedstawia szatana starającego się podstępnie wyłudzić lojalność mieszkańców świata (Ap 12,9; 13,14; 18,23; 19,20; 20,8). Używa on w tym celu politycznych i religijnych sił: pogańskiego Rzymu symbolizowanego przez smoka (zob. Ap 12,4-5), potęgi symbolizowanej przez bestię z morza (zob. Ap 12,6.15; 13,1-8) i potęgi symbolizowanej przez bestię z ziemi (zob. Ap 13,11). W pozostałej części księgi członkowie tej szatańskiej triady (pogaństwo i spirytyzm symbolizowane przez smoka, rzymski katolicyzm symbolizowany przez bestię z morza oraz odstępczy protestantyzm symbolizowany przez bestię z ziemi podobną do baranka) są nierozłączne w sprzeciwie wobec działań Boga w świecie. Działają oni razem, by zwozić ludzi i odwracać ich od Boga, przeciwnie na stronę szatana w wojnie w ów wielki dzień (zob. Ap 16,13-14). Te fałszywe systemy religijne zostaną zniszczone podczas powtórnego przyjścia Jezusa (zob. Ap 19,20), natomiast smok symbolizujący diabła i działający za pośrednictwem tych ziemskich potęg (zob. Ap 12,9) zostanie unicestwiony po milenium (zob. Ap 20,10). *Apokalipsa Jana* wskazuje, że zwiedzenie w czasach końca będzie tak wielkie, że większość ludzi wybierze drogę wiodącą na zatracenie (zob. Mt 7,13).

Dwukrotnie w *Apokalipsie Jana* podkreślone zostało, iż mądrość i duchowe rozeznanie są niezbędne do zrozumienia zwodniczego charakteru działań szatana w czasach końca i przeciwstawienia się im (zob. Ap 13,18; 17,9). Jakiemu rodzajowi mądrości jest tu potrzebna? Jak możemy otrzymać tę mądrość według Jk 1,5?

DO DALSZEGO STUDIUM

Celem 12. rozdziału *Apokalipsy Jana* jest po pierwsze uświadomienie ludowi Bożemu, że wydarzenia czasów końca są częścią wielkiego boju między Chrystusem a szatanem. *Apokalipsa Jana* ostrzega lud Boży przed tym, co mu grozi obecnie i przed jeszcze poważniejszymi zagrożeniami w przyszłości ze strony doświadczonego i pełnego furii wroga. Paweł także ostrzega nas przed działaniami szatana w czasach końca: „...z wszelką mocą, wśród znaków i rzekomych cudów, i wśród wszelkich podstępnych oszustw wobec tych, którzy mają zginąć, ponieważ nie przyjęli miłości prawdy, która mogła ich zbawić” (2 Tes 2,9-10).

Apokalipsa Jana wzywa nas do poważnego potraktowania przyszłych wyzwań i całkowitego polegania na Bogu. Z drugiej strony w *Apokalipsie Jana* znajdujemy zapewnienie, że choć szatan jest silnym i doświadczonym wrogiem, to jednak nie jest aż tak silny, by pokonać Chrystusa (zob. Ap 12,8). Dla ludu Bożego nadzieją jest jedynie w Tym, który w przeszłości pokonał szatana i jego demoniczne siły. Chrystus obiecał być ze swoimi wiernymi wyznawcami „po wszystkie dni aż do skończenia świata” (Mt 28,20).¹

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Jako adwentyści dnia siódmego postrzegamy siebie jako odzwierciedlających cechy reszty w czasach ostatecznych. Jakże wielki jest to przywilej, a jednocześnie jakże ogromna to odpowiedzialność! (Zob. Łk 12,48). Dla czego musimy zachować ostrożność i nie zakładać, że taka rola gwarantuje nam osobiste zbawienie?

2. „Zbyt dużo mówimy o mocy szatana. To prawda, że jest on silną istotą, ale dziękuję Bogu za Potężnego Zbawiciela, który wyrzucił Złego z nieba. Mówimy o naszym wrogu, wspominamy go w modlitwach i myślimy o nim, tak iż staje się coraz większy i większy w naszej wyobraźni. Dlaczego nie mielibyśmy mówić o Jezusie? Dlaczego nie mielibyśmy myśleć o Jego mocy i miłości? Szatan cieszy się, gdy wyolbrzymiamy jego moc. Patrzcie na Jezusa i rozmyślajcie o Nim, a patrząc na Niego, będziecie się zmieniać na Jego obraz”². W jaki sposób chrześcijanie wyolbrzymiają moc szatana? Z drugiej strony, jakie niebezpieczeństwo tkwi w zaprzeczaniu nie tylko mocy szatana, ale nawet i temu, że on istnieje?

¹ Przeczytaj także rozdział *Sidla szatana*, w: Ellen G. White, *Wielki bój*, Warszawa 2018, wyd. XIX, s. 373-381.

² Ellen G. White, w: *The Advent Review and Sabbath Herald*, 19 III 1889.